

Prekentekest: Matt 11,28-30

²⁸ Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. ²⁹ Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, *så skal dere finne hvile for deres sjel.* ³⁰ For mitt åk er godt og min byrde lett.»

Slik lyder det hellige evangelium.

I dag har vi et for mange spesielt kjent og kjærte bibelvers: *«Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile.»* Hvem har vel ikke kjent på strev. Hvem har vel ikke kjent på å bære det som er tungt. For noen kan det være hendelser som har skjedd – manglende søvn, tanker som kverner igjen og igjen – frykt for det ene og det andre, eller en mer udefinert uro.

Det kan menneskelig sett være vanskelig å slippe taket. Det kan gjelde oss selv eller andre. Noen ganger er det også utenfor vår kontroll, men like fullt en stor byrde å bære. Kom til meg, sier Jesus. Illustrasjonen på programarket dere har, viser en som kommer med noe tungt å bære, og legger det ned ved korset. Går så lettet videre. Jo, det er dette vi inviteres til. Noen har også erfart det. Det Jesus sa, det gjelder for disipler til alle tider: *«Jeg vil gi dere hvile.»*

Hva er det så Jesus gir hvile fra og tar ansvar for? Egentlig tar Jesus ansvar for hele våre liv og framtid. Det finnes jo flere kjente og kjære bibelord som viser denne omsorgen. I Matt 6,28 sier Jesus: *«Se på liljene på marken, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke.»* Så sier Jesus at når Gud kler gresset på marken så fint, det som gror i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere – dere lite troende! *«Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg.»* Matt 6,33.

Som kristne og som disipler er vi ikke overlatt til oss selv. Å være kristen er et totalt konsept. Den som lar seg frelse, frelses til et liv i forandring. Jesus gjør oss til borgere av himmelriket, først ved å gi oss den rettferdigheten Gud krever, den som ikke er vår, men som Jesus gir oss på grunnlag av sitt eget liv, sin død til soning av vår synd og oppstandelsen. Rettferdigjørelsen er en domshandling som skjer i himmel hos Gud. Vi erklæres rettferdig fordi Jesus tok på seg vår synd og vi ikles Guds rettferdighet i det vi bekjenner eller overgir vår synd til Jesus. Det står skrevet: *«Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett.»* 1Joh 1,9. Vi bytter. Jesus får vår synd og vi får hans rettferdighet, hans syndfrie liv. Når Gud ser på oss, er det som han ser på Jesus. Vi er hundre prosent rettferdige. For oss er det en gave fra Gud. Men det er en rettferdighet vi ikke har i oss selv.

I vår kirkes lære sier vi: Nåden alene. Ja, frelsen er av nåde alene. Det er Guds gave. Men det er også slik at nåden ikke er alene, for det skal også skje en forandring i oss. Den forandringen som skjer i oss kalles helligjørelse. Vi formes av Jesus. Hele livet skal vi bli det vi er: borgere av himmelriket. Det er ikke noe

livsfjernt og uvirkelig over dette, som om vi ikke skal leve i denne verden. Jo, det er her vi lever, og frelsen innebærer en livsforandring til å leve etter Guds vilje, slik Gud har åpenbart den i sitt ord.

Hvor finner vi så Guds vilje for våre liv? Vi finner det i profetenes og apostlenes lære. Vi finner det i de ti bud slik budene er forkynt i Det nye testamentet. Vi finner det stort sett i siste halvdel av hvert av brevene i Det nye testamentet. I evangeliene finner vi det i Bergprekenen og i andre taler og eksempler Jesus har brukt og vist oss gjennom sitt liv.

At vi trenger å forandres sier Jesus helt tydelig i dåpsbefalingen, der det står: *«Lær dem å holde alt det jeg har befalt der.»* Vi er altså ikke overlatt til oss selv og vår egen mer eller mindre gode orienteringsevne i livet. Vi skal altså ikke uten videre la oss styre av ulike trender i tiden, men la Jesus være Herre, den som har føringen. I mange fall må vi som kristne våge å representere en motkultur, være et annerledes folk og lære kommende generasjoner opp i den kristne forsakelse og tro, slik dåpsbefalingen krever.

Så handler det også om å ta et åk på seg. Å bære et åk, tenker vi gjerne går i en annen retning enn hvile, for åket handler om arbeid, og gjerne også hardt og tungt arbeid, som å hente vann i bøtter, der åket over skuldrene tross alt gjør arbeidet lettere, eller åket slik det brukes den dag i dag i deler av verden for å styre og bruke okser til å dra plogen og tunge lass. På plussiden er vektfordelingen, at åket gjør byrden lettere. På minussiden, om vi kan si det slik, er at åket er et redskap for å styre de pløyende oksene og føre de ut i arbeid.

Men så er det jo også et poeng i teksten at åket tilhører Jesus, og han er ydmyk og mild av hjertet – han bruker ikke pisk, men milde, omsorgsfulle ord. *«Så skal dere finne hvile for deres sjel. For mitt åk er godt og min byrde lett.»*

Hvile og arbeid – vi mennesker trenger egentlig begge deler, og i en god balanse. Det er en invitasjon i dette, fra Jesus til oss, dvs. til disipler til alle tider under skiftende forhold.

Et hvert skriftsted står i en sammenheng. Vi kaller det kontekst. Konteksten er at Jesus refset de små landsbyene i Galilea der han hadde gjort de fleste av sine mektige gjerninger, fordi folket ikke vendte om. Så nevnte han to hedenske byer i nord og sa at dersom de mektige gjerningene hadde skjedd i Tyros og Sidon, ville de for lenge siden ha vendt om i sekk og aske.

Så kommer det avsnittet som hos oss har fått overskriften: Sønner gir hvile. Det innledes med en bønn av Jesus: *«Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige, men åpenbart det for umyndige små. Ja, Far, for dette var din gode vilje. Alt har min Far overgitt til meg. Ingen kjenner Sønnen, unntatt Faderen, og ingen kjenner Faderen, unntatt Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for.»* Matt 11,25-26.

I dette avsnittet gir Jesus tydelig til kjenne at han er Guds Sønn og står i en særstilling som Sønn til Gud som Far. «*Alt har min Far overgitt til meg*», samsvarer med de innledende ordene i dåps- og misjonsbefalingen: «*Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden.*» Matt 28,18. Så kommer noen ord om enheten i Gud, at ingen kjenner Sønnen, unntatt Faderen, og at ingen kjenner Faderen, unntatt Sønnen.

At dette unike kjennsforholdet i Gud mellom Far og Sønn er gjensidig, er nok ikke overraskende for oss, men det er et vesentlig poeng i den utvidelsen som Jesus legger til: «*Ingen kjenner Faderen, unntatt Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for.*» For det er et vesentlig skille i verden mellom dem som Jesus åpenbarer sin Far for, og dem som himmelens Gud er skjult for.

Åpenbaring handler om å se noe som var skjult, men som ble avduket. Profetene i gammeltestamentlig tid åpenbarte Guds framtidsplan til mennesker, det være seg konkrete hendelser fram i tid, Guds dom eller frelse. Hos Jesaja brukes tro og åpenbaring som parallelle uttrykk, på den måten at Guds åpenbaring og menneskers tro hører sammen. «*Hvem trodde det budskap vi fikk? Hvem ble Herrens arm åpenbart for?*» Jes 53,1.

Jesus gjorde sine mektige gjerninger i offentlighetens rom, og inviterte slik alle til tro. Like fullt skulle det vise seg at de som gikk for å være vise og forstandige i denne verden, den gang mange skriftlærde og fariseere, men også andre som til tross for at de opplevde under og mektige gjerninger, ikke valgte å følge Jesus – mens de umyndige små fikk frelsen åpenbart av Gud og tok imot Jesus som Frelser og Herre.

Umyndige små var ingen hedersbetegnelse den gang, og heller ikke nå. Men vi husker at Jesus en gang satte et lite barn foran disiplene og sa: «*Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket. Den som gjør seg selv liten som dette barnet, han er den største i himmelriket.*» Matt 18,3-4.

Hva forteller dette oss om hvem vi er som tror på Jesus? Jeg vet ikke, men det gir grunn til ydmykhet og ettertanke. Barnet er ikke den som går sine egne veier, men som er avhengig av omsorg og hjelp. Slik må vi vel erkjenne at det er for noen og enhver. Vi har med en omsorgsfull Herre å gjøre. Han har ikke frelst oss for siden å forlate oss, men har satt oss inn i sin styrelse og ledelse. Vi bærer åk. En gang der framme skal hvilen være fullkommen.

Vi må nok samtidig erkjenne, noen og enhver, at fullkomne har vi ikke blitt selv etter mange år sammen med Jesus. I Bergprekenen skjerper Jesus budene og sier: «*Vær fullkomne, slik deres himmelske Far er fullkommen.*» Matt 5,48. Det eneste budet som Jesus gjør mindre strengt er budet om sabbaten, hviledagen. Det følger etter vårt tekstavsnitt. Like fullt, livet sammen med Jesus vil for mange av oss bekrefte igjen og igjen at vi virkelig trenger Jesus. I møte med livets realiteter ser vi at vi trenger nåden og tilgivelsen. Vi trenger gudstjenesten og nådens midler, Guds ord og nattverden, bønn og det kristne fellesskap.

I dag minnes vi om at Jesus har omsorg for våre liv, han inviterer til hvile, til å bære hans åk, til å være under hans omsorgsfulle og gode ledelse. Så sier Jesus: *«Så skal dere finne hvile for deres sjel. For mitt åk er godt og min byrde lett.»*

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.